

XVII. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

1. Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – MSR, wprowadzone od 1 I 2005 r.).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego

XVII. INVESTMENTS. FIXED ASSETS

1. Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.e., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e.: detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that used International Accounting Standards – IAS, introduced 1 I 2005).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections and divisions of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections and divisions according to the criteria of structure destina-

podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiedniej sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np. budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

3. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami) nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu, stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców), zaliczono do nakładów tych podmiotów; do 2001 r. nakłady te były wykazywane przez podmioty finansujące (leasingodawców), tj. zaliczane były do sekcji „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” oraz „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

4. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst, Dz. U. 2015, poz. 1047).

tion (concerning, e. g. residential buildings, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Investment outlays on public roads, streets and squares are included in the section “Transportation and storage”.

3. *Since 2002 due to amendment Act of Accounting (consolidated text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694, with later amendments) investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) were included into investment outlays of those units; until 2001 those outlays had been reported by units that had financed them (lessor), i.e. were classified in the section “Financial and insurance activities” and “Real estate activities”.*

4. Fixed assets *include means of work and other objects completed and ready, on the day of transfer for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.*

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with the Act on Accounting, dated 29 IX 1994 (uniform text, Journal of Laws 2015, item 1047).

5. Wartość brutto środków trwałych

jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto środków trwałych** według stanu w dniu 31 XII w **bieżących cenach ewidencyjnych** należy rozumieć:

1) w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:

a) przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,

b) po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,

2) w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

6. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) opracowano metodą przedsiębiorstw, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

Wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

7. Wartość brutto środków trwałych:

— osób prawnych i jednostek organizacyjnych

5. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets as of 31 XII **at current book-keeping prices** is understood:

1) within the scope of fixed assets designated for exploitation:

a) before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,

b) after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices,

2) in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 – also revaluation according to fair value.

6. Data by sections of the NACE rev. 2, were compiled using the enterprise method, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

The value of public roads, streets and squares was included in the section “Transportation and storage”.

7. The gross value of fixed assets:

— of legal persons and organizational entities without legal personality employing more

-
- niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących powyżej 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej z liczbą pracujących do 9 osób, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczełółowych — ustalono szacunkowo.
- than 9 persons as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons was compiled on the basis of statistical reports,*
- *of legal persons and organizational entities without legal personality employing up to 9 persons, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations, was estimated.*

TABL. 175. **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI** (bieżące ceny ewidencyjne)
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a BY SECTORS AND SECTIONS (current book-keeping prices)
 Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2010	2014	2015
	w mln zł <i>in mln zł</i>		
OGÓŁEM TOTAL	29132,7	35396,1	37668,5
sektor publiczny <i>public sector</i>	6039,9	7274,172	8711,486
sektor prywatny <i>private sector</i>	23092,8	28121,894	28956,975
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	8,8	3,6	5,2
Przemysł <i>Industry</i>	13039,8	15455,3	16931,1
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	7961,0	9941,3	10438,1
Budownictwo <i>Construction</i>	574,5	572,5	565,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2866,5	3395,2	3107,2
Transport i gospodarka maga- zynowa <i>Transport and storage</i>	1564,8	2192,7	2417,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	182,8	684,6	632,8
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	2167,4	3013,9	3114,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 175. WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI (dok.)
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES ^a BY SECTORS AND SECTIONS (cont.)

Stan w dniu 31 XII
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2010	2014	2015
	w mln zł <i>in mln zł</i>		
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	654,2	739,9	751,8
Obsługa rynku nieruchomości ⁴ <i>Real estate activities⁴</i>	5355,3	5529,8	5575,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	391,4	559,4	1140,9
Administrowanie i działalność wspierająca ⁴ <i>Administrative and support service activities⁴</i>	210,6	269,1	294,0
Edukacja <i>Education</i>	324,2	351,2	329,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	1234,7	1805,2	1819,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	529,0	797,9	946,8
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	28,7	25,7	37,6

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 176. NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES ^a BY SECTORS AND SECTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	2010	2014	2015
	w mln zł <i>in mln zł</i>		
OGÓŁEM TOTAL	2147,9	3164,6	3584,0
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	624,4	1128,5	1219,1
sektor prywatny <i>private sector</i>	1523,5	2036,1	2364,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	0,5	0,7	0,3
Przemysł <i>Industry</i>	782,3	1265,4	1481,7
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	542,5	889,4	1000,1
Budownictwo..... <i>Construction</i>	100,6	99,1	129,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	391,7	194,3	270,7
Transport i gospodarka maga- zynowa <i>Transport and storage</i>	162,4	898,4	720,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	22,6	29,9	43,0
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	44,9	157,9	138,2

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a *Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.*

TABL. 176. NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH ^a WEDŁUG SEKTORÓW I SEKCJI (dok.)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY SECTORS AND SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2014	2015
	w mln zł in mln zł		
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	71,8	59,1	162,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities^Δ</i>	318,3	94,9	219,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	26,0	113,2	57,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities^Δ</i>	40,8	29,6	44,7
Edukacja <i>Education</i>	18,0	12,1	4,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	112,7	133,8	205,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	54,2	74,7	101,6
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	1,1	1,4	5,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.